

Brüssel, 12. märts 2022
(OR. fr)

6976/22

Institutsioonidevaheline
dokument:
2021/0433(CNS)

FISC 62
ECOFIN 200

MÄRKUS

Saatja:	Alaliste esindajate komitee (COREPER II)
Saaja:	Nõukogu
Teema:	Direktiiv, mis käsitleb hargmaiste kontsernide ülemaailmse madalaima nõutava maksustamistaseme kehtestamist liidus <i>Üldine lähenemisviis</i>

I. SISSEJUHATUS

1. 8. oktoobril 2021 jõudis OECD/G20 maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise kaasav raamistik (edaspidi „kaasav raamistik“) kokkuleppele hargmaiste ettevõtete kasumi maksustamise rahvusvaheliste reeglite reformis. Kõik ELi liikmesriigid väljendasid toetust avaldusele, mis käsitleb kahesambalist lahendust majanduse digitaliseerimisest tulenevate maksuprobleemide lahendamiseks. Nõukogu väljendas juba oma 27. novembri 2020. aasta järeldustes jätkuvat toetust kaasava raamistiku tööle¹.

¹ Dok ST 13350/20.

2. Minimaalne tegelik maksustamine (kõnealuse reformi teine samm) põhineb peamiselt kahel riigisiseses õiguses kohaldataval reeglil (edaspidi „GloBE reeglid“) – tulu arvessevõtmise reeglil ja alamaksustatud maksete reeglil –, mille eesmärk on tagada, et vähemalt 750 miljoni euro suuruse käibega hargmaiste kontsernide kasumit maksustatakse tegeliku maksumääraga vähemalt 15%. Kaasava raamistiku oktoobri avalduse kohaselt tuleks teine samm võtta õigusesse üle 2022. aastal, et see jõustuks 2023. aastal, ning alamaksustatud maksete reegel peaks jõustuma 2024. aastal.
3. Selleks et tagada GloBE-reeglite järjepidev rakendamine kooskõlas ELi õigusega ja võttes aluseks kaasava raamistiku poolt 14. detsembril vastu võetud standardreeglid, esitas Euroopa Komisjon 22. detsembril 2021 järgmise ettepaneku: nõukogu direktiiv hargmaiste kontsernide üldise madalaima maksustamistaseme kohta ELis². See direktiivi ettepanek, mille eesmärk on võtta teine samm üle ELi õigusesse, sisaldab reegleid, mille kohaselt liikmesriigid kohaldavad lisamaksu reformi kohaldamisalasse kuuluva mis tahes riikliku või hargmaise ettevõtte koosseisu kuuluva üksuse madala maksuga maksustatava tulu suhtes.
4. Samal ajal jätkub töö jurisdiktsioonide vahel maksustamisõiguste jaotamist käsitlevate reeglite („esimene samm“) rakendamiseks vastavalt kaasavas raamistikus heaks kiidetud üksikasjalikule rakenduskavale, et töötada välja mitmepoolne konventsioon, mis avatakse allkirjastamiseks alates 2022. aasta keskpäigast, et rakendada seda alates 2023. aastast. G20 rahandusministrid kordasid oma 17.–18. veebruari 2022. aasta kohtumisel pühendumust sellele ajakavale.

² Dok ST 15294/21.

II. ÜLEVAADE OLUKORRAST

5. Majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu pidas 18. jaanuaril 2022 direktiivi ettepaneku³ üle poliitilise mõttevahetuse, et anda poliitilisi suuniseid teksti tehniliseks läbivaatamiseks. Arutelu näitas, et kõik liikmesriigid on üksmeelel, et see maksuteemaline ettepanek on prioriteetne ja et OECD kaasavas raamistikus kokku lepitud reeglid tuleb ELi õigusesse üle võtta võimalikult täpselt ja kiiresti.
6. Alates 2022. aasta jaanuari algusest ja võttes arvesse ministrite suuniseid, on eesistujariik korraldanud maksuküsimuste töörühmas (otsene maksustamine) kaheksa koosolekut (sealhulgas kaks kõrgetasemelist koosolekut), mis olid pühendatud direktiivi ettepaneku tehnilisele läbivaatamisele. Need koosolekud võimaldasid:
- i) selgitada direktiivis sisalduvaid reegleid, eelkõige neid, mis on vajalikud, et tagada teise samba puhul ELi õiguse järgimine;
 - ii) muuta teksti sõnastus oluliselt sarnasemaks OECD standardreeglite sõnastusega ja vajaduse korral säilitada mõningane paindlikkus;
 - iii) kohandada või täiendada teatavaid artikleid, et vastata liikmesriikide sarnastele taotlustele, näiteks seoses riigisisese lisamaksuga (*domestic top-up tax*);
 - iv) selgitada välja peamised küsimused, mis tuleb veel poliitilisel tasandil lahendada, et jõuda kokkuleppele kogu teksti suhtes.
7. Alaliste esindajate komitee 9. märtsi koosolekul oli enamik liikmesriike juba valmis eesistujariik Prantsusmaa kompromissteksti toetama. Võttes arvesse tehtud märkusi, edastas eesistujariik 12. märtsil uue kompromissteksti (ST 6975/22).

³ Dok ST 5015/22.

8. Eesistujariik on seisukohal, et tehtud muudatused tagavad delegatsioonidele vastuvõetava üldise tasakaalu, tingimusel et allpool III osas esitatud poliitilistes küsimustes jõutakse kompromissini.

III. PEAMISED KÜSIMUSED

9. Maksuküsimuste töörühma koosolekul ja alaliste esindajate komitee koosolekul toimunud aruteludel toodi esile kolm poliitilist laadi olulist küsimust, mis nõuavad sellel tasandil arutelu.

a) Teise samba ja esimese samba vaheline seos

10. OECD/G20 8. oktoobri 2021. aasta avaldus põhineb kahel eraldi sambal, mille suhtes kohaldatakse erinevaid rakendusviise kooskõlas üksikasjaliku rakenduskavaga, mis on samuti kaasavas raamistikus heaks kiidetud. Kolme liikmesriigi taotlus siduda mõlema samba jõustumine, seades teise samba jõustumise tingimuseks esimese samba rakendamise mitmepoolse konventsiooni jõustumise, tekitab õiguslikke raskusi, mida on kinnitanud komisjon ja nõukogu õigustalitus. Lisaks ei ole see taotlus enamikule liikmesriikidele vastuvõetav. Nagu G20 hiljuti tegi, peab EL jätkuvalt kinnitama oma poliitilist tahet viia mõlema sambaga tehtav töö lõpule 8. oktoobri 2021. aasta kokkuleppe ajakava kohaselt.
11. Selle küsimuse lahendamiseks teeb eesistujariik ettepaneku, et direktiivi ettepaneku suhtes saavutatud kokkuleppega kaasneks nõukogu avaldus, milles kinnitatakse kõigi liikmesriikide pühendumust kaasavas raamistikus käimasolevale protsessile seoses esimese sambaga, järgides 2021. aasta oktoobris heaks kiidetud rakendamise ajakava, ning kutsutakse teisi osalisriike üles seda kohustust täitma. Selle avalduse teksti kavand on esitatud käesoleva märkuse lisas.

b) Direktiivi ülevõtmise tähtaeg ja riigisiseste reeglite jõustumine (artikkel 55)

12. Liikmesriigid lepivad kokku, et on vaja pidada kinni oma poliitilisest kohustusest, mis on võetud, ühinedes kaasava raamistiku avaldusega, millega nähakse ette direktiivi ülevõtmine õigusesse 2022. aastal ja selle tõhus rakendamine 2023. aasta lõpuks. Mitu liikmesriiki on siiski seisukohal, et rakendamine alates 1. jaanuarist 2023 tekitaks neile märkimisväärseid praktilisi või institutsioonilisi raskusi.
13. Eesistujariik tuletab meelde, et liikmesriigid on kohustunud võtma teise samba reeglid õigusesse üle 2022. aastal, et need saaksid tõhusalt jõustuda 2023. aastal. Kui esimene kohustus täidetakse direktiivi vastuvõtmisega, kutsub eesistujariik üles leppima kooskõlas OECD kokkuleppega kokku direktiivi ülevõtvate riigisiseste õigusaktide jõustumises hiljemalt 31. detsembriks 2023.

c) Tulu arvessevõtmise reegli kohustuslik kohaldamine (artiklid 5–7)

14. Erinevalt 8. oktoobri 2021. aasta poliitilisest avaldusest nähakse direktiivi ettepanekus ette, et liikmesriigid on kohustatud kohaldama tulu arvessevõtmise reeglit. Mõned liikmesriigid sooviksid siiski, et selle reegli kohaldamine oleks vabatahtlik.
15. Valdav enamik liikmesriike on seisukohal, et sellise erandi alaline rakendamine kahjustaks teise samba kooskõlastatud kohaldamist siseturul ja oleks ettevõtjate jaoks keerukas.
16. Eesistujariik teeb ettepaneku, et viimases kompromisstekstis (artikkel 47a) sisalduv üleminekuperioodi erand võiks valikuvõimalusena olla kättesaadav neile liikmesriikidele, kus ei ole asutatud rohkem kui kümme lõplikku emattevõtjat, ning et seda erandit tuleks kohaldada ainult kokku lepitava piiratud ajavahemiku jooksul, kolmest kuni viie aastani.

IV. JÄRGMISED SAMMUD

17. Sellega seoses teeb eesistujariik ettepaneku, et dokumendis ST 6975/22 esitatud kompromisstekst võetaks aluseks kõnealuse dokumendi üle peetavatele aruteludele, ning kutsub üles käesoleva märkuse III osas kirjeldatud küsimusi kompromissi vaimus lahendama.
18. Sellest tulenevalt palutakse nõukogul:
 - arutada käesoleva märkuse III osas esitatud peamisi küsimusi;
 - leppida kõnealuse seadusandliku ettepaneku suhtes dokumendis ST 6975/22 esitatud kompromissteksti alusel kokku üldine lähenemisviis, et direktiiv pärast Euroopa Parlamendi arvamuse saamist ja õiguskeelelist viimistlemist vastu võtta;
 - kiita heaks käesoleva märkuse lisas esitatud avaldus, mis kantakse protokollis.

Lisa: nõukogu avalduse kavand

Nõukogu

KINNITAB TAAS ELi pühendumust avaldusele, mis käsitleb kahesambalist lahendust majanduse digitaliseerimisest tulenevate maksuprobleemide lahendamiseks, ja selle rakenduskavale, mis kiideti heaks 2021. aasta oktoobris, ning KUTSUB kõiki OECD/G20 maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise kaasava raamistiku liikmeid ÜLES saavutama tulemusi mõlema samba osas;

MÄRGIB, et alates 2017. aastast on EL tegelenud majanduse digitaliseerimisest tulenevate maksuprobleemidega ning et tema jätkuv töö on aidanud kaasa ülemaailmse kokkuleppe saavutamisele kahesambalise lahenduse osas;

KINNITAB oma jätkuvat toetust OECD/G20 maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise kaasavas raamistikus tehtud tööle ning on täielikult pühendunud sellele, et viia kokkulepitud tähtajaks edukalt lõpule töö esimese samba elementidega, sealhulgas mitmepoolse konventsiooniga, mis peaks allkirjastamiseks avatama 2022. aasta keskel ja jõustuma 2023. aasta jooksul;

RÕHUTAB, et nõukogu hindab vajaduse korral uuesti esimese sambaga seotud olukorda kõnealuses OECD kaasavas raamistikus tehtava töö kontekstis, et leida kiiresti lahendus majanduse digitaliseerimisest tulenevatele maksuprobleemidele.